

V Bruseli 10. júna 2026
(OR. en)

10392/26

POLGEN 160

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie
Predmet: 18-mesačný program Rady (1. júla 2026 – 31. decembra 2027)

Návrh programu trojice predsedníctiev Írska, Litvy a Grécka

I. ÚVOD

Jednota v rozmanitosti – z troch kútov Európy, s rovnakým kompasom

Od atlantického pobrežia Írska cez pobaltský región Litvy až po Grécko ako bránu do Stredozemia, táto trojica predsedníctiev odzrkadľuje silu a dušu európskeho projektu: odlišná história, skúsenosti a nazeranie spojené v ich rozmanitosti a zjednotené v spoločnej zodpovednosti a spoločných cieľoch

Táto zemepisná rovnováha nie je len čisto symbolická: odráža realitu, ktorá dnes formuje Úniu a posilňuje kolektívnu schopnosť Európy spájať, tvoriť, budovať a reagovať na globálne výzvy. Predsednícke trio spoločnými silami pretaví túto rozmanitosť do súdržnosti tak, aby boli kroky Únie aj naďalej rozhodné, vyvážené, cielené a skutočne európske.

Predsednícke trio sa podujíma riadiť prácu Rady Európskej únie na pozadí bezprecedentných výziev a geopolitického tlaku, najmä útočnej vojny Ruska proti Ukrajine ako existenčnej výzvy pre Európsku úniu, situácie na Blízkom východe vrátane izraelsko-palestínskeho konfliktu, ako aj narušania medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, ktoré postihujú početné oblasti politickej agendy EÚ.

V snahe zabezpečiť, aby mala Únia potrebné zdroje na plnenie týchto dlhodobých strategických ambícií a priorit a dokázala účinne reagovať na nové výzvy, bude prioritou trojice predsedníctiev práca na viacročnom finančnom rámci a jeho sektorových návrhoch zodpovedajúcich potrebám Únie v rokoch 2028 – 2034.

II. SLOBODNÁ A DEMOKRATICKÁ EURÓPA

Ochrana európskych hodnôt v rámci Únie

Pre silnú, odolnú a zjednotenú Európu je naďalej kľúčová ochrana európskych hodnôt. Základným kameňom našej Únie, na ktorom stojí vzájomná dôvera a účinný globálny postup, je dodržiavanie základných hodnôt, právneho štátu, demokracie, ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám.

Horizontálnou prioritou predsedníckeho tria bude presadzovanie sociálnej súdržnosti, rodovej rovnosti a rovnakých príležitostí pre všetkých.

Demokratická odolnosť sa bude posilňovať výraznejším zapojením občanov, uznaním kľúčovej úlohy občianskej spoločnosti, ochranou slobodných, nezávislých a pluralitných médií a rásnymi opatreniami proti dezinformáciám, nenávisťným prejavom a zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu vrátane falšovania historických skutočností.

V rámci tohto úsilia bude predsednícke trio podporovať implementáciu Európskeho štítu na obranu demokracie, pričom sa zameria najmä na prácu Európskeho centra pre demokratickú odolnosť. Bude naďalej rázne bojovať proti rozdeľovaniu, radikalizácii, terorizmu, násilnému extrémizmu, rasizmu, antisemitizmu, nenávisti voči moslimom a xenofóbii.

Trio bude naďalej podporovať integráciu, rozmanitosť v kultúre a športe a vyzdvihovať hodnotu kreatívnej tvorby a spolupráce, ktoré sú dôležité pre podporu demokracie a európskych hodnôt.

Bude sa usilovať chrániť v celej Únii občiansky priestor, presadzovať prístup k spravodlivosti vo všeobecnosti a podporovať justičné systémy zohľadňujúce potreby detí. Zameria sa najmä na ochranu maloletých v online prostredí okrem iného bojom proti sexuálnemu zneužívaniu detí online. Bude sa snažiť o posilnenie právneho štátu a ochranu demokratických inštitúcií, a to aj prostredníctvom mechanizmov zameraných proti konaniu ohrozujúcemu justičný systém.

Predsedačské trio sa bude snažiť o zaručenie nezávislosti súdnictva a posilnenie transparentnej komunikácie s občanmi, aby sa posilnila dôvera v demokratické inštitúcie a legitimitu európskeho projektu.

III. SILNÁ A BEZPEČNÁ EURÓPA

Ambiciózne rozširovanie

Rozširovanie EÚ má geostrategický význam pre zaistenie mieru, bezpečnosti, stability a prosperity v Európe. Nová geopolitická realita – poznačená útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine – upozorňuje na dôležitosť ďalšieho pokroku v procese rozširovania.

Predsedačské trio nadviaže na dynamiku prístupových rokovaní, aby urýchlilo ambiciózne pokroky svojich partnerov na ceste k členstvu v EÚ v súlade s kodanskými kritériami, stanovenými zásadami a metodikou.

Zabezpečí, aby sa ku všetkým kandidátom a potenciálnym kandidátom pristupovalo vyvážené a spravodlivo na základe doterajšieho efektívneho, dôveryhodného a predvídateľného prístupu založeného na dosiahnutých výsledkoch. V tejto súvislosti bude na ceste k členstvu v EÚ výrazne podporovať Ukrajinu, Moldavskú republiku a kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

Trojica predsedníctiev bude v súlade s Vyhlásením z Granady pokračovať v príprave vnútorných základov a reforiem pre rozšírenú Úniu.

Súdržná a vplyvná vonkajšia činnosť

Predsednícke trio bude propagovať Európsku úniu ako globálne angažovaného a zodpovedného aktéra odhodlaného podporovať medzinárodný poriadok založený na medzinárodnom práve vrátane Charty OSN, Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) a medzinárodného humanitárneho práva. V záujme ďalšieho posilnenia roly Európskej únie ako globálneho aktéra trojica predsedníctiev podporí ústrednú úlohu Organizácie Spojených národov. V súlade s prístupom koncepcie Tím Európa a stratégie Global Gateway bude tiež prostredníctvom udržateľnej a predvídateľnej rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci podporovať vzájomne prospešné globálne partnerstvá. Trio bude podporovať a presadzovať úlohu EÚ pri poskytovaní zásadovej humanitárnej pomoci v súlade s Európskym konsenzom o humanitárnej pomoci.

Predsednícke trio opätovne potvrdzuje svoju neochvejnú podporu Ukrajine vo všetkých aspektoch vrátane politickej, hospodárskej, vojenskej, energetickej, finančnej a humanitárnej podpory v súlade s dlhodobým úsilím EÚ o dosiahnutie komplexného, spravodlivého a trvalého mieru na Ukrajine a v Európe a o zabezpečenie nezávislosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc a jej obnovy. Jednou z hlavných priorít trojice predsedníctiev bude zabezpečiť pre Ukrajinu udržateľnú a predvídateľnú finančnú podporu, a to aj po roku 2027.

Predsednícke trio sa zasadí aj za to, aby sa zaručilo vyvodenie plnej zodpovednosti za vojnové zločiny a najzávažnejšie zločiny Ruska a Bieloruska spáchané v súvislosti s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine. Bude tiež pokračovať v posilňovaní sankcií a boji proti ich obchádzaniu.

Bude zároveň presadzovať účinný multilateralizmus a udržateľný rozvoj okrem iného posilnením spolupráce v rámci systému OSN a s jej agentúrami, fondmi a programami v súlade s prioritami a hodnotami EÚ.

V záujme dosiahnutia spoločných cieľov a konkrétnych výsledkov sa trojica predsedníctiev osobitne zameria na prehĺbenie spolupráce s globálnymi partnermi, a to na bilaterálnej úrovni, ako aj v kontexte medzinárodných a regionálnych organizácií.

Zásadný význam pre globálnu stabilitu aj európsku bezpečnosť bude mať aj naďalej silný dôraz na predchádzanie krízam a konfliktom a reakciu na ne, ako aj na sprostredkovanie mieru. Predsednícke trio bude presadzovať zvýšené situačné povedomie a proaktívnu angažovanosť ako základné prvky ochrany globálnej stability a európskej bezpečnosti.

Keďže si trio uvedomuje, že posilňovanie stability vo východnom a južnom susedstve EÚ priamo prispieva k bezpečnosti Európy, bude jeho prioritou ako strategický základ jeho programu prehĺbenie vzťahov s partnerskými krajinami.

Cieľom predsedníckeho tria bude posilnenie politiky východného susedstva pokračujúcou spoluprácou s príslušnými partnerskými krajinami a prostredníctvom Východného partnerstva. Zameria sa pritom na posilňovanie demokratickej odolnosti, reformných procesov a regionálnej spolupráce.

Jeho kľúčovou prioritou bude posilnenie vzťahov s južným susedstvom vrátane dôrazu na účinnú implementáciu paktu pre Stredozemie a individuálne prispôbenej spolupráce pri riešení regionálnych výziev. Trojica predsedníctiev sa bude usilovať o prehĺbenie spolupráce s partnermi v regióne na podporu stability, bezpečnosti, prosperity a udržateľného rozvoja.

Kľúčovým cieľom vonkajšej činnosti EÚ ostane aj naďalej podpora mieru, stability a bezpečnosti na Blízkom východe so zameraním na komplexné, spravodlivé a trvalé riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu založené na dvojštátnom riešení. Predsednícke trio podporí diplomatické iniciatívy, humanitárnu pomoc, úsilie o zmiernenie napätia, obnovu a snahu o nastolenie komplexného, spravodlivého a trvalého mieru v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN.

Trio bude udržiavať silné transatlantické vzťahy a podporovať pevné, nepretržité a vzájomne prospešné vzťahy so Spojenými štátmi americkými okrem iného aktuálnou implementáciou spoločného vyhlásenia EÚ a USA a spoluprácou v oblasti hospodárskej bezpečnosti, aby sa zabezpečilo stabilné a predvídateľné prostredie pre občanov a podniky. Predsednícke trio uznáva význam odolného strategického partnerstva s Kanadou, založeného na spoločných demokratických hodnotách a spoločných záujmoch.

Popredné miesto na programe predsedníckeho tria bude mať aj naďalej rozvoj a podpora pozitívnych vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Predsednícke trio bude pokračovať v práci na obnovenom programe posilnenej spolupráce, založenom na spoločných záujmoch a úplnom, včasnom a dôslednom vykonávaní existujúcich dohôd.

Keďže čoraz väčší strategický význam nadobúda Arktída, trojica predsedníctiev sa zasadí za silnejšiu úlohu Únie pri presadzovaní rastu a zaisťovaní komplexnej bezpečnosti na ďalekom severe, a to aj so zreteľom na výzvy, aké predstavujú Rusko a Čína.

Predsednícke trio bude pokračovať v posilňovaní a zintenzívňovaní strategického zamerania, prítomnosti, viditeľnosti a krokov EÚ – vrátane obchodu v indicko-tichomorskom regióne – implementáciou indicko-tichomorskej stratégie EÚ a zvýšenou spoluprácou s regionálnymi organizáciami, najmä pozdvihnutím vzťahu EÚ so Združením národov juhovýchodnej Ázie na komplexné strategické partnerstvo.

Prostredníctvom politického dialógu, justičnej spolupráce a spolupráce v oblasti presadzovania práva, hospodárskej spolupráce, investícií a podpory regionálnej integrácie a udržateľného rozvoja bude ďalej posilňovať vzťahy s Latinskou Amerikou a Karibikom.

Predsednícke trio sa bude usilovať o posilnenie vzťahov EÚ s Afrikou okrem iného prostredníctvom strategického partnerstva medzi EÚ a Africkou úniou.

V záujme hladkého fungovania a prehĺbenia jednotného trhu bude pokračovať v rozvíjaní vzťahov medzi EÚ a krajinami EHP/EZVO.

Kľúčovým prvkom vonkajšej činnosti EÚ bude aj naďalej podpora udržateľného rozvoja a plnenie cieľov udržateľného rozvoja, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať otázke odolnosti proti zmene klímy a zraniteľným partnerom vrátane najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných rozvojových štátov.

Bude sa tiež podporovať medziregionálna prepojenosť ako hnacia sila udržateľného rastu a odolných globálnych partnerstiev.

Strategické opatrenia v oblasti bezpečnosti a obrany

Predsednícke trio bude podporovať rozvoj a efektívnu implementáciu spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ (SBOP) vrátane civilných misií a operácií ako základného piliera schopnosti Únie zvládať krízy a riešiť hrozby, budovať odolnosť a chrániť svoje globálne záujmy.

Trio aktívne podporí pokrok v kľúčových iniciatívach EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, a to aj prostredníctvom:

- naliehavého posilnenia obranných spôsobilostí s prihliadnutím na Plán obrannej pripravenosti do roku 2030 a jeho hlavné iniciatívy,
- ochrany strategickej infraštruktúry,
- posilnenia úsilia o budovanie spôsobilostí, a to najmä na východnom krídle, čím sa posilní bezpečnosť a obrana Únie, ako aj jej schopnosti účinne reagovať na súčasné a vznikajúce hrozby,
- partnerstiev a spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany s podobne zmýšľajúcimi partnermi.

Predsednícke trio bude presadzovať inkluzívnu a vzájomne prospešnú spoluprácu medzi EÚ a NATO, a to s plným zreteľom na zásady stanovené v zmluvách a Európskou radou, bez toho, aby bola dotknutá osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov, a s ohľadom na bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov.

Trio sa bude prostredníctvom komplexného 360-stupňového prístupu usilovať o posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB). Príspeje to k vytvoreniu silnejšieho, integrovanejšieho a efektívnejšieho jednotného trhu v oblasti obrany, čím sa posilní dlhodobá bezpečnosť EÚ, ako aj inovácia a priemyselná kapacita v celej Únii.

Prioritou bude naďalej zlepšenie vojenskej mobility v rámci EÚ aj mimo nej okrem iného cieľenými investíciami do dopravnej infraštruktúry a jej odolnosti. Predsednícke trio bude spolupracovať s členskými štátmi na odstraňovaní existujúcich prekážok a posilňovaní spôsobilosti umožniť rýchly a bezpečný presun vojenského personálu, materiálu a prostriedkov.

Trio sa bude usilovať o to, aby boli európske vesmírne spôsobilosti plne funkčné, odolné a zvrchované. Bude podporovať úsilie o ochranu a rozvoj nezávislých vesmírnych systémov a infraštruktúry, keďže si uvedomuje ich kľúčový význam pre bezpečnosť, obranu a kritické civilné aplikácie.

Predsednícke trio posilní hospodársku bezpečnosť EÚ, obmedzí škodlivú, vysokorizikóvu závislosť, bude diverzifikovať a zabezpečí strategické dodávateľské reťazce, a to aj zlepšením ochrany námornej dopravy.

Trio zintenzívni úsilie v boji proti fyzickým, kybernetickým a hybridným hrozbám vrátane zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania. Bude pokračovať vo vykonávaní stratégie vnútornej bezpečnosti (ProtectEU) ako plánu na ochranu Únie a jej občanov pred ohrozením ich bezpečnosti. Podporí posilňovanie situačnej informovanosti, odstrašovania, pripravenosti, monitorovania a spôsobilostí reakcie s cieľom chrániť demokratické inštitúcie, kritickú infraštruktúru vrátane námornej a spoločenskú odolnosť.

Trojica predsedníctiev bude presadzovať integrovaný prístup spájajúci zavádzanie dôveryhodnej a etickej umelej inteligencie, dátovú suverenitu a odolnosť v otázke kybernetickej bezpečnosti. Bude sa zasadzovať za bezpečné a zodpovedné využívanie vznikajúcich technológií v oblasti bezpečnosti a obrany.

Na základe týchto priorít trio posilní bezpečnosť a dôveryhodnosť európskeho digitálneho ekosystému. Zároveň vylepší rámce zodpovedného riadenia, aby sa obmedzili bezpečnostné riziká spojené s digitálnou transformáciou.

Komplexný prístup k migrácii

Predsednícke trio uznáva potrebu zabezpečenia plne a účinne fungujúceho spoločného azylového a migračného systému okrem iného účinným a úplným uplatňovaním Paktu o migrácii a azylového a zabezpečením rovnováhy medzi zodpovednosťou a solidaritou.

Vo svojej práci sa sústreďí na stabilný, spravodlivý a účinný azylový systém zaručujúci ochranu osôb v núdzi a zároveň brániaci zneužívaniu našich pravidiel.

Predsednícke trio posilní úsilie o predchádzanie neoprávnenej migrácii a jej riešenie, ako aj boj proti inštrumentalizácii migrácie a jej zneužívaniu ako zbrane, keďže si uvedomuje, že ide o hybridnú hrozbu a vážnu výzvu pre bezpečnosť a stabilitu Únie.

Trio sa bude usilovať o zabezpečenie spravodlivej, spoľahlivej a účinnej spoločnej návratovej politiky EÚ s dôrazom na zabezpečenie udržateľnosti návratov a reintegrácie prostredníctvom posilnenej spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu. Bude to zahŕňať účinnejšie využívanie pák a stimulov, ktoré má EÚ k dispozícii, a to s plným zreteľom na základné práva a ľudskú dôstojnosť. Trojica predsedníctiev bude tiež podporovať využívanie moderných technológií pri riadení migrácie a azylu, aby sa zvýšila jeho efektívnosť a zjednodušili jeho postupy.

Predsednícke trio podporuje funkčný schengenský priestor, umožňujúci neobmedzený voľný pohyb osôb a prospešný pre naše spoločnosti a hospodárstva. S cieľom vytvoriť bezpečný schengenský priestor bude podporovať silné a účinné riadenie vonkajších hraníc EÚ v súlade so zásadami integrovaného riadenia hraníc spolu s nevyhnutnými kompenzačnými kooperatívnymi opatreniami. Na tento účel bude trojica predsedníctiev presadzovať pragmatický a obozretný prístup na vnútroštátnej a únijnej úrovni, v ktorom sa zohľadnia narastajúce bezpečnostné výzvy na vonkajších hraniciach aj mimo nich. Jeho súčasťou bude okrem iného posilnenie kapacít členských štátov v oblasti riadenia hraníc, ako aj úlohy Frontexu pri koordinácii a operatívnej pomoci. Na vonkajších hraniciach sa budú naďalej podporovať a využívať pokročilé technologické riešenia vrátane dronových a protidronových spôsobilostí a sledovacích a analytických nástrojov. Prioritou predsedníckeho tria bude pokročiť v úsilí o zabezpečenie úplnej interoperability informačných systémov, ako aj silnejšej vízovej politiky EÚ.

Kľúčovou prioritou ostáva vonkajší rozmer migrácie. Predsednícke trio posilní komplexnú spoluprácu s tretími krajinami okrem iného inovačnými riešeniami a individuálne prispôbenými partnerstvami s plným zreteľom na základné práva. Bude prikladať veľký význam rozvoju partnerstiev a posilňovaniu spolupráce s kľúčovými krajinami v Stredozemí, Afrike, na Blízkom východe, v juhovýchodnej Ázii a pozdĺž rôznych migračných trás – v súlade s prístupom zameraným na celú trasu –, aby sa migračné výzvy riešili vzájomne prospešným spôsobom.

Trio sa bude usilovať aj o rozvoj legálnych možností migrácie s cieľom riešiť nedostatok pracovných síl v členských štátoch v rámci programu EÚ zameraného na zručnosti a talent, a to najmä prostredníctvom rozvoja partnerstiev EÚ s tretími krajinami zameraných na talenty, čím sa posilní aj spolupráca v oblasti návratov. Predsednícke trio podporí legálnu a riadenú migráciu do EÚ, ktorá prispieva ku konkurencieschopnosti a prosperite Únie.

Podporou koordinovaných iniciatív EÚ a posilnenou spolupracou s medzinárodnými partnermi trio zintenzívni aj úsilie v boji proti prevádzachtvu a obchodovaniu s ľuďmi. Tieto kroky sa podniknú v plnom súlade s medzinárodným právom a so zreteľom na ochranu životov a práv migrantov.

Posilnenie našej bezpečnosti a ochrana našich občanov

Predsednícke trio bude posilňovať energetickú bezpečnosť a odolnosť okrem iného vykonávaním plánu REPowerEU tak, aby sa zabránilo vzniku novej strategickej závislosti. Jeho prioritou bude bezpečnosť dodávok, zvrchovanosť a cenová dostupnosť, podpora ekologického priemyselného rastu a presadzovanie investícií do energetickej a kritickej infraštruktúry vrátane kritickej námornej infraštruktúry, zlepšenie pripravenosti, monitorovacích a opravárenských kapacít a ochrana pred vznikajúcimi hrozbami. Zároveň sa bude usilovať o zmiernenie rizík z hľadiska jadrovej bezpečnosti vyplývajúcich z náročného bezpečnostného prostredia v susedstve EÚ.

Predsednícke trio sa bude snažiť o zabezpečenie dostupných a udržateľných cien energie ako základného predpokladu hospodárskej odolnosti, konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti v Únii. Vzhľadom na pretrvávajúcu volatilitu trhu a požiadavky energetickej transformácie bude jeho prioritou posilnenie odolnosti a diverzifikácie dodávok energie, zvýšenie energetickej bezpečnosti, zníženie vonkajšej závislosti a podpora regionálnej spolupráce. Bude podporovať urýchlené zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, a to najmä v regiónoch vhodných z hľadiska slnečnej a veternej energie, ako aj investície do uskladňovania energie a modernizácie sietí, aby sa zabezpečila flexibilita systému. Vo svojom úsilí sa v záujme vytvorenia skutočnej energetickej únie zameria aj na posilnenie vnútorného trhu s energiami, zlepšenie transparentnosti cien a pokrok vo využívaní vznikajúcich technológií. Zároveň sa zraniteľní spotrebitelia a podniky vrátane energeticky náročných priemyselných odvetví musia ochrániť pred nadmernými cenovými výkyvmi, pričom sa však musia zachovať účinné trhové stimuly v záujme dekarbonizácie.

Predsednícke trio bude posilňovať odolnosť, ako aj kapacity a spôsobilosti na predchádzanie krízam, pripravenosť a reakciu na ne prostredníctvom celospoločenského prístupu zohľadňujúceho všetky riziká a zahŕňajúceho prírodné katastrofy, konflikty, núdzové zdravotné situácie, kybernetické a hybridné hrozby. Podporí tiež prebiehajúcu prácu na Stratégii únie pripravenosti.

Trio posilní odolnosť kritickej infraštruktúry – vrátane platobnej, digitálnej a námornej infraštruktúry – voči fyzickému, ako aj digitálnemu ohrozeniu kľúčových a dôležitých subjektov (smernica NIS2) a kritických subjektov (smernica CER), bude komplexne posudzovať riziká a zlepši medziodvetvovú koordináciu, aby sa zabezpečila kontinuita základných služieb.

Trojica predsedníctiev si predsavzala posilniť spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva a justičnými orgánmi v ich úsilí o zachovanie bezpečnosti Európy a právneho štátu. Bude podporovať účinnú spoluprácu, spoločné operácie a výmenu informácií, a to aj naprieč hranicami. V reakcii na vývoj trendov trestnej činnosti a nové technológie sa bude predsednícke trio usilovať o posilnenie presadzovania práva a justičnej spolupráce s tretími krajinami, ako aj o ďalšie posilnenie postavenia príslušných agentúr a orgánov EÚ.

Predsednícke trio zintenzívni úsilie v boji proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti narúšaním prevádzачských sietí a bojom proti obchodovaniu s drogami, pašovaniu tovaru a iným druhom cezhraničnej trestnej činnosti. Bude podporovať úsilie o zabezpečenie hraníc EÚ. Cieľom trojice predsedníctiev je zlepšiť pomocou moderných IT nástrojov a vznikajúcich technológií vrátane umelej inteligencie odhaľovanie, zhromažďovanie informácií a operatívnu efektívnosť pri rozkladaní zločineckých sietí.

Osobitný dôraz bude klásť na pripravenosť a ochranu kultúrneho dedičstva vrátane záruk proti vplyvom zmeny klímy, ako aj na stratégie prevencie, pripravenosti a obnovy predmetov kultúrnej hodnoty a kultúrnych inštitúcií.

Predsednícke trio posilní zdravotnú bezpečnosť a systémovú odolnosť prostredníctvom lepšej pripravenosti, prevencie a ochrany verejného zdravia vrátane duševného zdravia. Je tiež presvedčené, že posilnenie sociálnej bezpečnosti okrem iného riešením demografických výziev zvýši odolnosť spoločnosti v kontexte dlhodobých zmien.

Trojica predsedníctiev prikladá veľký význam ochrane detí pred škodlivým a manipulatívnym obsahom a praktikami na internete a posilňovaniu ochranných mechanizmov podporou bezpečnejšieho online prostredia.

Trio tiež zvýši ochranu občanov posilnením konzulárnej spolupráce mimo EÚ, zlepšením koordinácie medzi členskými štátmi a s delegáciami EÚ a využívaním digitálnych nástrojov na poskytovanie účinnej pomoci v krízových situáciách.

Trio bude pokračovať v posilňovaní potravinovej bezpečnosti Európy zvyšovaním odolnosti v celom potravinovom reťazci a zabezpečovaním spoľahlivého prístupu k bezpečným a cenovo dostupným potravinám, a to aj v čase krízy.

IV. PROSPERUJÚCA A KONKURENCIESCHOPNÁ EURÓPA

Budovanie silnejšej a prosperujúcejšej Únie

Predsednícke trio ukončí prácu na viacročnom finančnom rámci zodpovedajúcom potrebám Únie v rokoch 2028 – 2034. Nový dlhodobý rozpočet bude navrhnutý tak, aby mala EÚ v nadchádzajúcich rokoch potrebné zdroje na riešenie svojich strategických dlhodobých ambícií a priorít a na účinnú reakciu na vznikajúce výzvy.

Posilnenie konkurencieschopnosti

Predsednícke trio bude pokračovať v implementácii stratégie jednotného trhu ambicióznym spôsobom a vo všetkých jej rozmeroch v súlade s plánom „Jedna Európa, jeden trh“. Pripomína svoje odhodlanie odstraňovať prekážky, aby sa vytvorili rovnaké podmienky, a prinášať praktické výhody podnikom, najmä malým a stredným podnikom (MSP), orgánom verejnej moci, spotrebiteľom a pracovníkom. Jeho prioritou bude naďalej presadzovanie a jednotná implementácia pravidiel jednotného trhu, ako aj program EÚ zameraný na zjednodušovanie a lepšiu právnu reguláciu s cieľom znížiť regulačnú a administratívnu záťaž, zabezpečiť zosúladenie nových iniciatív EÚ so zásadami lepšej právnej regulácie a posilniť konkurencieschopnosť.

Trio bude pokračovať v úsilí o ďalší rozvoj a prehĺbenie únie úspor a investícií na podporu integrovanejších kapitálových trhov a dobre fungujúceho bankového sektora v celej EÚ, čím sa má mobilizovať verejný a súkromný kapitál, posilniť dlhodobá finančná stabilita Únie a prispieť k jej konkurencieschopnosti. Prioritou tria ostáva úsilie Únie v boji proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, aby sa predišlo rizikám narušania základu dane a presunu ziskov (BEPS) na únijnej a medzinárodnej úrovni.

Trio sa zameria na rozvoj kapitálových trhov pre investície do rozširujúcich sa podnikov, čo inovatívnym spoločnostiam v rámci jednotného trhu aj celosvetovo umožní prístup k financovaniu potrebnému pre rast, inováciu a rozširovanie.

Trojica predsedníctiev bude v duchu stratégie hospodárskej bezpečnosti EÚ presadzovať relevantné nástroje a partnerstvá EÚ, aby sa ochránila bezpečnosť a hospodárske záujmy Únie a zároveň zachovala otvorenosť a integrita jednotného trhu. V tejto súvislosti sa zameria na zníženie zraniteľnosti Únie voči strategickej, vysokorizikovej vonkajšej závislosti v citlivých odvetviach a na diverzifikáciu a zabezpečenie strategických dodávateľských reťazcov, aby sa ochránili hospodárske záujmy Únie a zároveň zachovala otvorenosť a integrita jednotného trhu.

Predsedačské trio bude podporovať otvorený obchodný systém založený na pravidlách, ktorý posilňuje hospodársku odolnosť EÚ, podporuje diverzifikáciu trhu a zabezpečuje rovnaké podmienky. Trio je naďalej odhodlané pokračovať v podpore reformy WTO vrátane obnovenia účinného systému urovnávania sporov. Bude tiež pokračovať v rozširovaní a implementácii siete dohôd EÚ o voľnom obchode. Trio považuje colníctvo za pilier funkčného jednotného trhu a obchodu, ako aj úsilia o bezpečnosť hraníc a v boji proti prevádzachtvu. Zabezpečí preto nepretržitý pokrok v colnej reforme v duchu vízie digitalizovaného colníctva EÚ založeného na údajoch a využívajúceho modernizované colné režimy.

Predsednícke trio je odhodlané podporovať udržateľné a odolné odvetvie poľnohospodárstva, ktoré vďaka nadčasovým potravinovým systémom nepretržite zaisťuje potravinovú bezpečnosť.

Vyzdvihuje tiež potrebu posilniť vidiecke komunity a poľnohospodárov najmä vo vidieckych oblastiach s vysokým klimatickým rizikom a riešiť naliehavé výzvy, aké predstavuje dezertifikácia, degradácia pôdy a sucho, s osobitným dôrazom na stratégiu pre odolnosť v oblasti vody.

Predsednícke trio tiež uznáva význam lesov pre zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a pre poskytovanie udržateľných výrobkov z obnoviteľného dreva v záujme dekarbonizácie nášho zastavaného prostredia. Bude sa tiež usilovať o to, aby odvetvie morských plodov podporovalo udržateľnosť a odolnosť vo všetkých odvetviach rybolovu a akvakultúry, a zároveň podporovať vidiecke pobrežné komunity.

Prioritou trojice predsedníctiev bude pokračujúca dekarbonizácia a posilňovanie priemyslu, dopravy a energetiky EÚ v záujme vyššej konkurencieschopnosti a odolnosti. Bude sa snažiť podporovať čisté technológie presadzovaním priemyselnej politiky EÚ založenej na inováciách a urýchliť prechod na obehové hospodárstvo, čím sa posilní konkurenčná výhoda Únie, najmä pre MSP.

Trojica predsedníctiev sa bude usilovať o zabezpečenie konektivity v digitálnom, energetickom a dopravnom sektore okrem iného podporou udržateľnej, konkurencieschopnej a bezpečnej konektivity v celej Európe. Bude pokračovať v úsilí o ochranu a zvýšenie odolnosti existujúcich a plánovaných kritických energetických, digitálnych a dopravných infraštruktúr vrátane podmorských infraštruktúr.

Pokiaľ ide o odvetvie námornej dopravy, trio si uvedomuje, že lodná doprava predstavuje strategický faktor európskej konkurencieschopnosti, odolnosti a energetickej bezpečnosti, a preto podporí transformáciu európskych prístavov na centrá modrého hospodárstva a motory udržateľného obchodu a inkluzívneho modrého rastu a zasadí sa za ambicióznú správu oceánov.

Trojica predsedníctiev prikladá veľký význam posilneniu technologickej konkurencieschopnosti EÚ a bude pokračovať v práci na telekomunikačnom regulačnom rámci, ktorý uľahčí inováciu, podporí investície do digitálnych sietí a zabezpečí spoľahlivú ochranu práv spotrebiteľov. Cieľom tria je tiež posilnenie ochrany spotrebiteľa riešením nových spotrebiteľských rizík, ktoré sa vynárajú v súčasnom geopolitickom a digitálnom priestore.

Predsednícke trio sa bude usilovať aj o zabezpečenie rozvoja udržateľného cestovného ruchu, a to najmä využívaním a uplatňovaním transformačných digitálnych technológií, ako sú nástroje umelej inteligencie, v tomto odvetví.

V tejto súvislosti si tiež trojica predsedníctiev uvedomuje význam zručností vrátane celoživotného vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy pre konkurencieschopnosť a odolnosť EÚ a zameria sa na podporu rozvoja zručností potrebných na podporu dvojakej transformácie Európy.

Osobitný dôraz bude klásť na podporu zdravého obyvateľstva a zlepšenie kvality života našich občanov ako predpokladu zdravého hospodárstva.

Úspešná realizácia zelenej a digitálnej transformácie

Trojica predsedníctiev podčiarkuje svoje odhodlanie úspešne stimulovať zelenú a digitálnu transformáciu a zabezpečiť budúcnosť včasnými a účinnými klimatickými opatreniami tak, aby sa na nikoho nezabudlo. Bude pokračovať v prechode Únie na klimatickú neutralitu do roku 2050 a v plnení jej cieľa v oblasti klímy do roku 2040, a to najmä pokrokom v rokovaní o klimatickom a energetickom rámci Únie po roku 2030. Trio bude tiež pokračovať v úsilí o zabezpečenie vedúceho postavenia EÚ na globálnej scéne v kontexte medzinárodných rokovaní o klíme, biodiverzite, znečisťovaní plastami a znečisťovaní ovzdušia, chemikáliách a odpade.

Okrem toho bude trio pokračovať v ochrane prírody, ekosystémov a biodiverzity a zároveň v zvyšovaní odolnosti proti extrémnym prírodným javom, najmä vlnám horúčav, lesným požiarom, suchám a povodňam. V tejto súvislosti bude prioritou aj posilnenie odolnosti vôd v celej Únii s osobitným dôrazom na rámec na ochranu a efektívne hospodárenie s vodami.

Keďže prioritou tria bude naďalej energetická bezpečnosť a dodávky energie v EÚ, podporí skutočnú energetickú úniu vytvorením spoločného, interoperabilného a integrovaného európskeho trhu s energiou, aby sa dosiahla prepojenosť, energetická bezpečnosť a odstránili nerovnosti. Bude si to vyžadovať najmä podporu cenovo dostupnej elektriny, zlepšenie prepojení, posilnenie flexibility systému a uskladňovania energie a prepojenie oblastí s vysokým potenciálom čistej energie a energie z obnoviteľných zdrojov s oblasťami s vysokým dopytom, a to aj z geograficky izolovaných členských štátov a ostrovov.

Predsednícke trio prispeje k posilneniu vedúcej úlohy Únie pri tvorbe globálnych digitálnych pravidiel a noriem, napríklad v oblasti umelej inteligencie, a k podpore strategických partnerstiev v záujme dosiahnutia digitálnych cieľov EÚ, pričom sa bude zároveň zaoberať za otvorený, bezpečný, inkluzívny globálny digitálny priestor založený na ľudských právach.

Podpora prostredia priaznivého pre vedu, inováciu a podnikanie

Trojica predsedníctiev upozorňuje na význam podpory a posilňovania výskumu a inovácie aj ich vedeckého a spoločenského prínosu. Výskum a inovácia umožňujú a zabezpečujú dlhodobú konkurencieschopnosť, bezpečnosť a hodnoty Únie. Podpora špičkového výskumu a inovácie je kľúčovou súčasťou opatrení na dosiahnutie dvojakej transformácie EÚ a zabezpečenie priaznivého podnikateľského prostredia. V tejto súvislosti považuje trojica predsedníctiev za nesmierne dôležité, aby sa posilnila európska výskumná kapacita v oblasti vznikajúcich a podporných technológií, prilákali a udržali talenty, stimulovala inovácia, podporila medzinárodná spolupráca s náležitým ohľadom na bezpečnosť výskumu ako súčasť celkovej hospodárskej bezpečnosti a dosiahla priemyselná sila v kľúčových odvetviach vrátane vesmíru, polovodičov, umelej inteligencie, fotoniky a biologických vied.

Predsednícke trio naďalej uznáva význam silných a funkčných ekosystémov duševného vlastníctva a autorských práv, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri pretváraní výskumu, inovácií a tvorivosti na hospodársku a spoločenskú hodnotu a pri podpore rastu a konkurencieschopnosti európskych inovátorov a kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Spoločný pokrok

Trojica predsedníctiev bude propagovať EÚ ako atraktívne miesto na život a prácu posilňovaním sociálneho rozmeru politík EÚ a ich rozmeru zameraného na rovnosť, a to najmä v oblasti zdravia a zamestnanosti tak, aby mali z dvojakej transformácie prospech všetci a aby sa pri nej na nikoho nezabudlo. Pri riešení sociálnych, hospodárskych a územných rozdielov, posilňovaní konkurencieschopnosti a odolnosti a podpore najviac znevýhodnených, vidieckych, vzdialených a najvzdialenejších regiónov bude naďalej kľúčová politika súdržnosti.

Predsednícke trio bude presadzovať komplexnú európsku politiku v otázke ostrovov v početných odvetviach, konkrétne v oblasti dopravy, investícií, energetickej sebestačnosti, odolnosti proti zmene klímy a digitálnej pripojiteľnosti. Okrem toho bude hľadať riešenia na zabezpečenie investícií na zlepšenie prepojenosti a širšej územnej súdržnosti.

Trojica predsedníctiev si uvedomuje, že EÚ môže implementáciou Európskeho plánu pre cenovo dostupné bývanie zohrať podpornú úlohu pri zmiernovaní výziev v otázke bývania. Bude sa tiež usilovať o riešenie demografických výziev EÚ koordináciou spoločných opatrení a iniciatív EÚ a prijímaním vhodných krokov na riešenie demografických trendov.

Trojica predsedníctiev sa bude usilovať zabezpečiť rodovú rovnosť, rovnaké príležitosti a inklúziu najmä pre mladých ľudí, osoby so zdravotným postihnutím a zraniteľné skupiny. Jej cieľom bude zlepšiť prístup na trh práce, tvoriť kvalitné pracovné miesta pre všetkých a riešiť nedostatok zručností a pracovnej sily. Okrem toho sa pokúsime urýchliť zmiernovanie chudoby v súlade s cieľom EÚ do roku 2030.

Predsednícke trio bude pokračovať v prebiehajúcom úsilí o ďalší rozvoj európskej zdravotnej únie. Zameria sa na posilnenie európskych ekosystémov zdravotníckych pomôcok a biotechnológií súvisiacich so zdravím vrátane harmonizácie postupov klinického skúšania tak, aby sa posilnilo postavenie EÚ ako svetového lídra v oblasti biotechnológií a klinického výskumu. Zdravotná a sociálna odolnosť sa zlepší posilnením systémov zdravotnej starostlivosti a pripravenosti a zároveň sa bude vo vhodných prípadoch presadzovať digitalizácia a zodpovedajúce využívanie umelej inteligencie.

Trio bude pokračovať v práci na budúcom smerovaní politiky v oblasti mládeže a pokračovať v úsilí o podporu účasti mládeže na demokratických procesoch, pričom sa zameria na vzdelávacie politiky ako kľúčový nástroj na podporu mediálnej gramotnosti a podporu demokracie a sociálnej súdržnosti v digitálnom veku. Trio bude podporovať bezpečné a zdravé používanie digitálnych nástrojov a zaoberať sa otázkou dezinformácií, kyberšikany a nenávisťných prejavov.

Prioritou trojice predsedníctiev bude boj proti medziľudskému násiliu, pričom bude pracovať na komplexnom programe EÚ na účinné predchádzanie domácemu násiliu a násiliu na maloletých v Únii a boj proti nim.

*
**

Trojica predsedníctiev sa bude spoločnými silami usilovať o dosiahnutie spoločných cieľov Únie v záujme prosperity, bezpečnosti a konkurencieschopnosti Európy.
